

DETERMINEERTABEL VOOR BODEMORGANISMEN

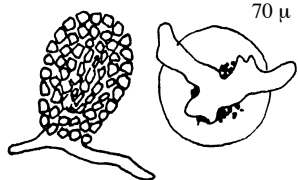

START

*Deze eenvoudige tabel is een bewerking van een tabel opgesteld door
dr. M.J Van Dijck - de meeste figuren zijn van F. Thewissen.
De afmetingen zijn gemiddelde waarden en betreffen het organisme zonder de poten.
Voor determinatie tot op de soort moet je gespecialiseerde werken gebruiken.*
Realisatie: Vic Rasquin

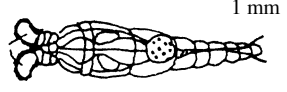
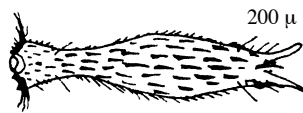
Klik op de cijfers in de blauwe hokjes om te navigeren

1	a	Gelede dieren, al of niet met ledematen	→	10
	b	Ongelede organismen, één of meercellig	→	2

2	a	Organismen meercellig - indien microscopisch klein, met organen meestal zichtbaar doorheen de lichaamswand	→	4
	b	Eéncellige organismen (geen organen, wel organellen)	<i>Protista</i>	3

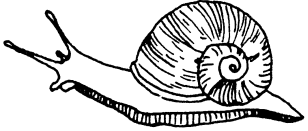

3	a	Organisme, al of niet door een schaalje omgeven, bewegend m.b.v. pseudopodiën	<i>Amoebina</i>	→	
	b	Organisme beweegt m.b.v. een flagel	<i>Flagellata</i>	→	

4	a	Organisme microscopisch klein - uiteinde in twee gedeeld	→	5
	b	Organisme met ongedeeld uiteinde	→	6

5	a	Organisme met dubbele trilhaarband aan het kopgedeelte - meestal is een kauwapparaat zichtbaar - wormvormige beweging	<i>Rotifera (raderdiertjes)</i>	→	
	b	Organisme meer afgeplat, met ciliën over het gehele lichaam	<i>Gastrotricha</i>	→	

6	a	Dieren met duidelijke kop - voelhorens - voortkruipend m.b.v. een gespierde kruipzool	<i>Gastropoda (slakken)</i>	8
	b	Dieren zonder uitwendige lichaamsdifferentiëring	→	7

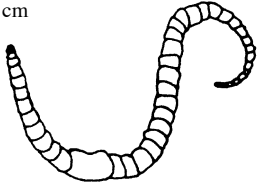
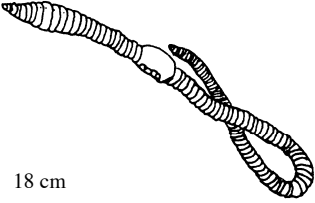
7	a	Dieren draadvormig, met slaande kronkelbeweging	<i>Nematoda (nematoden)</i>	→	2 cm
	b	Dieren meer afgeplat, golvend voortglidend	<i>Turbellaria (trilhaarwormen)</i>	→	4 cm

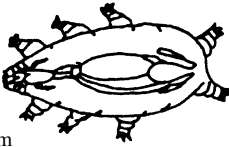
8	a	Dieren met spiraalvormige schelp waarin ze zich kunnen terugtrekken	<i>huisjesslakken</i>	→	
	b	Dieren met een mantelschild op de rugzijde	<i>naaktslakken</i>	→	9

9	a	Naaktslakken met ademopening in voorhelft van het mantelschild	<i>Arionidae</i> (<i>wegslakken</i>)	→	70 mm
	b	Naaktslakken met ademopening in achterhelft van het mantelschild	<i>Limacidae</i> (<i>aardslakken</i>)	→	75 mm

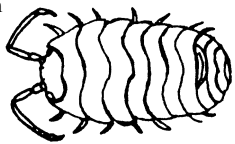
10	a	Gelede dieren zonder ledematen, al of niet met borstelharen	→	11
	b	Gelede dieren met ledematen	<i>Arthropoda</i>	13

11	a	Aantal lichaamssegmenten ≤ 15	<i>insectenlarven</i>	25
	b	Aantal lichaamssegmenten > 15	<i>Oligochaeta</i> (<i>borstelarme wormen</i>)	12

12	a	Aantal haren per borstel meestal 4 - kleine wormen, wit of licht rose gekleurd	<i>Enchytraeidae</i>	→	2 cm
	b	Aantal haren per borstel meestal 2 - grote wormen, doorgaans rood gekleurd	<i>Lumbricidae</i> (<i>aard- of regenwormen</i>)	→	18 cm

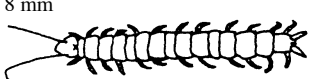
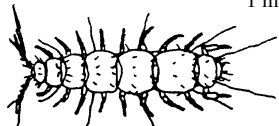
13	a	Dieren microscopisch klein - 8 stompe pootjes eindigend op meer dan twee klauwtjes	<i>Tardigrada</i> (<i>beerdertjes</i>)	→	1 cm
	b	Dieren met het blote oog waarneembaar - minstens drie paar gelede poten	→	14	

14	a	Dieren met 3 of met 4 paar geledede poten	→	19
	b	Dieren met meer dan 4 paar geledede poten	→	15

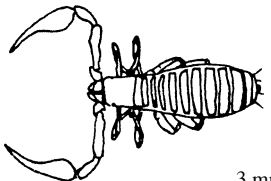
15	a	Dieren ovaal - tamelijk afgeplat met duidelijk onderscheid tussen de 7 brede segmenten van het borststuk en de smalle segmenten van het achterlijf	<i>Crustacea Isopoda (pissebedden)</i>	→	1 cm
	b	Op de kop volgen een reeks ± gelijke segmenten	<i>Myriapoda</i>	→	16

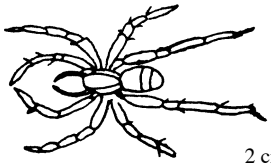
16	a	Dieren met twee paar geledede poten per segment	<i>Diplopoda Millipedes (miljoenpoten)</i>	→	1 cm
	b	Eén paar poten per segment	→	17	

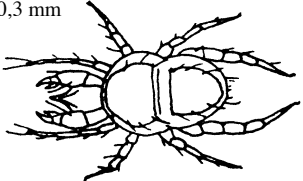
17	a	Volwassen dieren hebben 15 of meer paar poten - sterke kaken	<i>Chilopoda Centipedes (echte duizendpoten)</i>	→	1 - 25 cm
	b	Aantal poten niet meer dan 12 paar - dieren kleiner dan 1 cm	→	18	

18	a	Volwassen dieren hebben 12 paar poten - lange, niet vertakte antennes - jonge exemplaren vormen een kleiner aantal poten	<i>Symphyla</i>	→	8 mm
	b	Volwassen dieren hebben 9 paar poten - korte, drievoudig vertakte antennes - jonge exemplaren vormen een kleiner aantal poten	<i>Pauropoda (Pauropus)</i>	→	1 mm

19	a	Gelede dieren met drie paar poten aan het borststuk - al of niet andere aanhangsels	→	23
	b	Gelede dieren met 4 paar poten aan het borststuk - geen sprieten	<i>Arachnoidea (spinachtigen)</i>	→

20	a	Dieren maximaal 4 mm groot - grote kaaktasters met scharen	<i>Pseudoscorpionida (pseudoschorpioenen)</i>	→	 3 mm
	b	Geen scharen	→	21	

21	a	Achterlijf niet geled, duidelijk onderscheiden van het kopborststuk - geen sprieten, wel kaaktasters	<i>Araneae</i> (spinnen)	→	 2 cm
	b	Achterlijf over de gehele breedte met het kopborststuk verbonden tot één geheel	→	22	

22	a	Achterlijf geled - poten vrij lang en teer	<i>Opiliones</i> (hooiwagens)	→	1 cm
	b	Achterlijf niet geled - korte poten - kleine dieren	<i>Acarina</i> (mijten)	→	0,3 mm

23	a	Drie paar poten aan het borststuk - kop duidelijk van het borststuk gescheiden - meestal sprieten - soms vleugels	<i>Hexapoda</i> (insecten)	24
	b	Drie paar poten - zeer kleine dieren - geen insecten	<i>larven van Acarina, Pauropoda, Diplopoda</i>	

24	a	Gevleugelde dieren - vleugels kunnen gereduceerd zijn of over het achterlijf heen liggen	→	34
	b	Ongevleugelde dieren	→	25

25	a	Pootloze dieren	→	26
	b	Dieren met poten	→	28

26	a	Larven gedrongen, met duidelijke kop	→	27
	b	Larven meestal langer - monddelen inwendig - stigmapaar achteraan - al of niet met adembuis	<i>larven van Diptera</i> (vb. vliegenmade)	→

27	a	Kopchitine donker gekleurd - dieren gekromd	<i>larven van Coleoptera</i> (keverlarven)	→	1 cm
	b	Kop licht gekleurd - dieren vrij inactief - soms in kolonie	<i>larven van Hymenoptera</i> (vb. larve van houtwesp)	→	

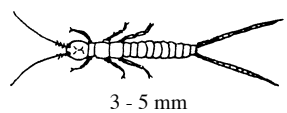
28	a	Alleen drie paar poten op het borststuk	→	30
	b	Drie paar geledede poten aan het borststuk + niet geledede poten aan het achterlijf	→	29

29	a	Hoogstens 5 paar poten aan het achterlijf; nooit poten op het 4 ^{de} en 5 ^{de} lichaamssegment	larven van <i>Lepidoptera</i> (rupsen van vlinders en motten)	→	3 cm
	b	Zes paar of meer poten aan het achterlijf (ook op het 4 ^{de} en 5 ^{de} lichaamssegment)	larven van <i>Hymenoptera</i> (vb. wespelarve)	→	2 cm

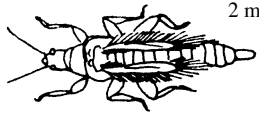
30	a	Dieren met donkergekleurde kop en lichtgekleurd lichaam - gekromd	larven van <i>Coleoptera</i> (engerlingen)	→	4 cm
	b	Dieren met diepe insnoering tussen borststuk en achterlijf - geknikte sprieten	<i>Hymenoptera Formicidae</i> (mieren)	→	5 - 8 mm
	c	Dieren zonder deze insnoering - vrij kleine, primair vleugellose insecten	<i>Apterygota</i>		31

31	a	Achterlijf met 6 segmenten of minder - springvork aan het achterlijf - vierledige sprieten	<i>Collembola</i> (springstaarten)	→	3 mm
	b	Meer dan 6 abdominale segmenten - geen springvork		→	32

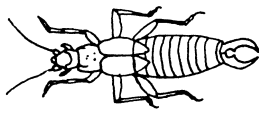
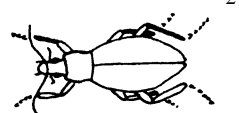
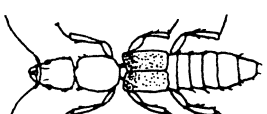
32	a	Met sprieten en staartdraden		→	33
	b	Zonder sprieten en staartdraden	<i>Protura</i>	→	1,5 mm

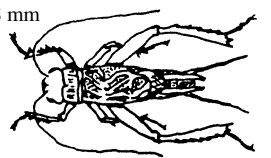
33	a	Drie staartdraden	<i>Thysanura</i> (franjestaat of zilvertisje)	→	12 mm
	b	Twee staartdraden	<i>Diplura</i> (dubbelstaart)	→	3 - 5 mm

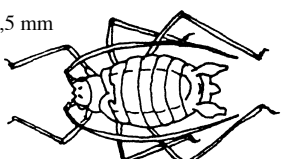
34	a	Twee paar vleugels, soms ligt één paar over het andere		→	35
	b	Eén paar vliezige vleugels, het tweede paar gereduceerd tot kolfjes	<i>Diptera</i> (vliegen en muggen)	→	

35	a	Twee paar smalle, behaarde vleugels - zeer kleine insecten	<i>Thysanoptera</i> (thripsen)	→	 2 mm
	b	Twee paar goed ontwikkelde vleugels	→	36	

36	a	Achtervleugels vliezig; in rust liggen harde voorvleugels over de achtervleugels	→	37
	b	Voor- en achtervleugels vliezig	→	39

37	a	Voorvleugels kort - een paar tangen aan het achterlijf	<i>Dermaptera</i> (oorwormen)	→	 2 cm
	b	Voorvleugels vormen harde dekschilden die in rust meestal het gehele achterlijf bedekken (zeer korte dekschilden bij <i>kortschildkevers</i>)	<i>Coleoptera</i> (kevers vb. loopkever)	→	 2 cm
			<i>vb. kortschildkever</i>	→	 8 - 9 mm
c	Anders	→	38		

38	a	Dieren met zuignavel	<i>Hemiptera</i> <i>Heteroptera</i> (wantsen)	→	 4 mm
	b	Dieren met bijtende monddelen	<i>Orthopteroidea</i> (sprinkhanen en krekels)	→	 18 mm

39	a	Dieren met diepe insnoering tussen borststuk en achterlijf	<i>Hymenoptera</i> (bijen, wespen, mieren) vb. honingbij	→	
	b	Geen insnoering tussen borststuk en achterlijf - zuignavel	<i>Hemiptera</i> <i>Homoptera</i> (bladluizen en cicaden) vb. bladluis	→	 0,5 mm

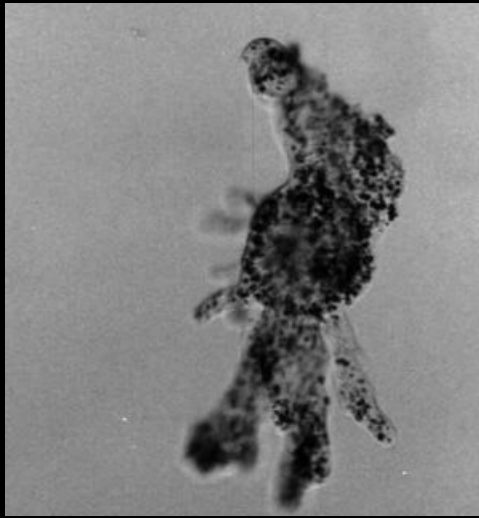
Bewerking: Victor Rasquin

ACARINA - enkele mijten

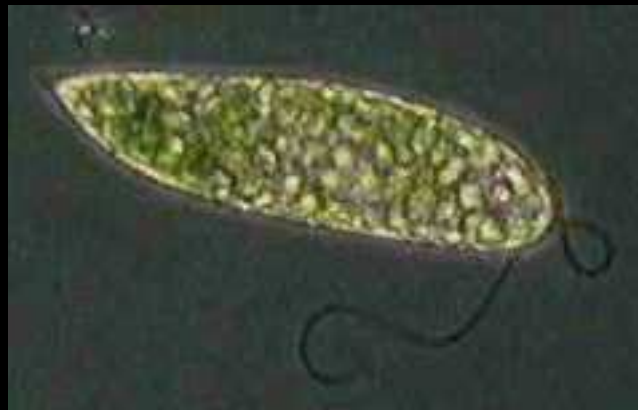
Terug

AMOEBINA

Terug

FLAGELLATA

Terug

ROTIFERA

Terug

GASTROTRICHA

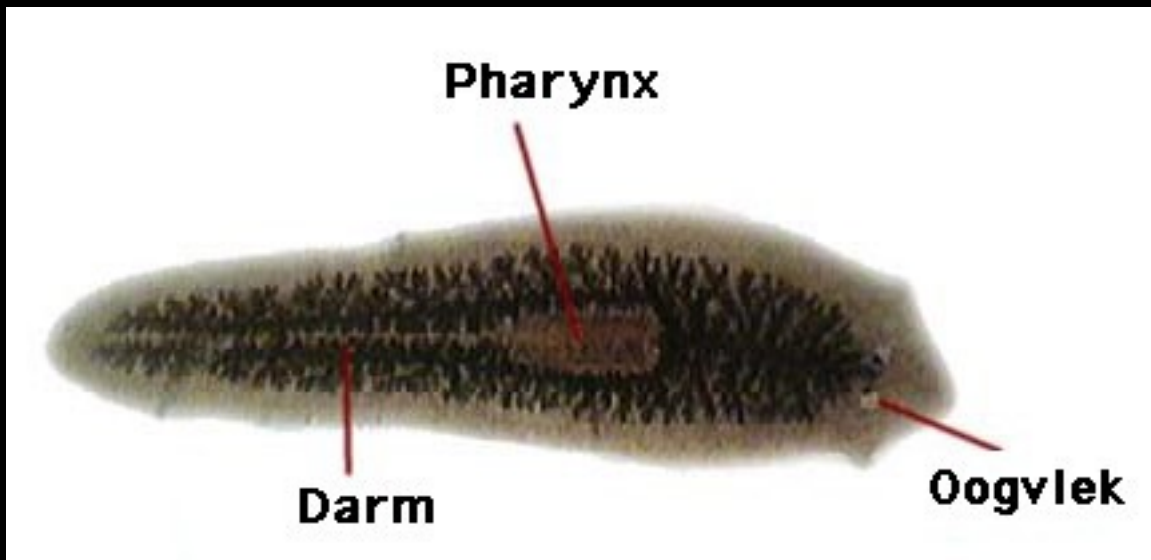
Terug

NEMATODA

Terug

TURBELLARIA

Terug

HUISJESSKLAKKEN

Terug

ARIONIDAE
(wegslakken)

Terug

LIMACIDAE
(aardslakken)

Terug

ENCHYTRAEIDAE

Terug

LUMBRICIDAE
(*aard- of regenwormen*)

Terug

TARDIGRADA
(beertiertes)

Terug

ISOPODA
(*pissebedden*)

Terug

MILLIPEDES
(*miljoenpoten*)

Terug

CENTIPEDES
(*duizendpoten*)

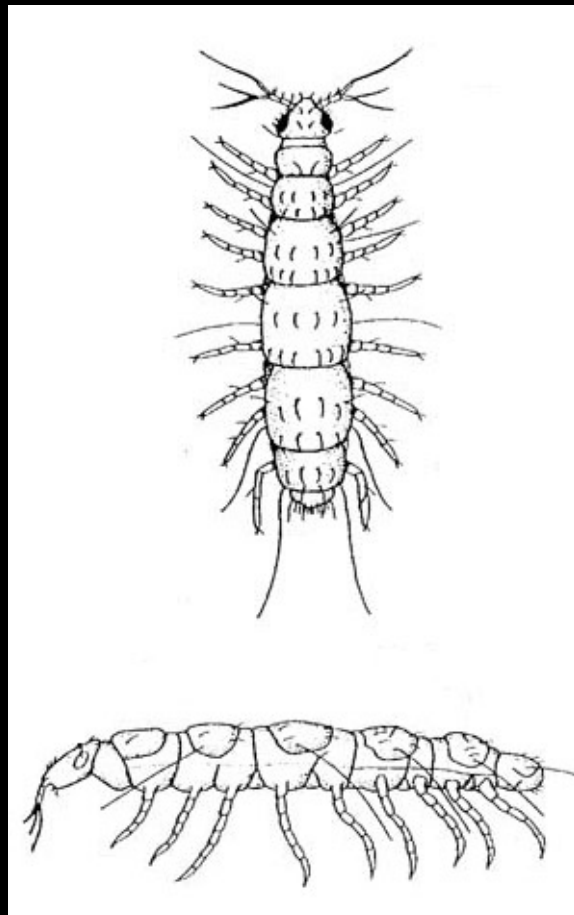
Terug

SYMPHYLA

Terug

PAUROPODA

Terug

PSEUDOSCORPIONIDA
(*pseudoschorpioenen*)

Terug

ARANEAE
(*spinnen*)

Terug

OPILIONES
(*hooiwagens*)

Terug

DIPTERALARVE
(vb. vliegenmade)

Terug

COLEOPTERALARVEN
(*keverlarven*)

Terug

HYMENOPTERALARVEN
(vb. wespelarve)

Terug

LEPIDOPTERA LARVEN
(*rupsen van vlinders en motten*)

Terug

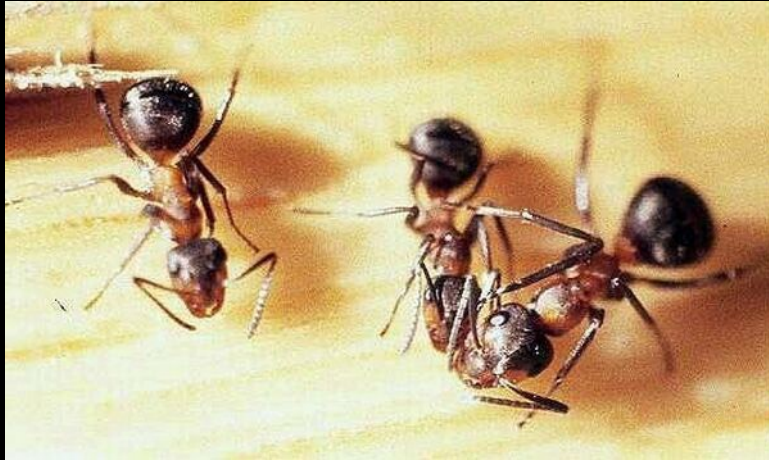

COLEOPTERALARVEN
(vb. engerling)

Terug

FORMICIDAE
(*mieren*)

Terug

COLLEMBOLA
(*springstaarten*)

Terug

PROTURA

Terug

THYSANURA
(franjestaat of zilvervisje)

Terug

DIPLURA
(*dubbelstaart*)

Terug

DIPTERA
(vliegen en muggen)

Terug

THYSANOPTERA
(*thripsen*)

Terug

DERMAPTERA
(oorwormen)

Terug

COLEOPTERA
(vb. loopkever)

Terug

COLEOPTERA
(vb. kortschildkever)

Terug

HETEROPTERA

(wantsen)

Terug

ORTHOPTEROIDEA
(*sprinkhanen en krekels*)

Terug

HYMENOPTERA
(*bijen, wespen, mieren*)

Terug

HOMOPTERA
(*bladluizen en cicaden*)

Terug

GASTROTRICHA

Terug

